

ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
 THE RELATIONSHIP BETWEEN TEAMWORK AND ACADEMIC AFFAIRS
 ADMINISTRATION OF THE SCHOOLS UNDER PRACHINBURI PRIMARY
 EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นนทวัตร ทาหอม^{*1} และ รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

*ผู้รับผิดชอบบทความ : nontawat_t@mail.rmutt.ac.th

Nontawat Tahom^{*1} and Assoc.Prof.Dr.Pimolpun Phetsombat²

¹ Student-Master of Educational Program in Education Administration,
 Rajamangala University of Technology Thanyaburi

² Advisor-Master of Educational Program in Education Administration,
 Rajamangala University of Technology Thanyaburi

*Corresponding author: nontawat_t@mail.rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 2) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้

Received: 26 January 2022

Revised: 12 February 2022

Accepted: 14 February 2022

Online publication date: 26 June 2022

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การทำงานเป็นทีม / การบริหารงานวิชาการ / ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) investigate the teamwork level of the schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) explore the academic affairs administration level of the school under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2, and 3) examine the relationship between teamwork and academic affairs administration of the schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2. The research population consisted of 118 school administrators under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2. The instrument used to collect data was a five-point rating scale questionnaire. The statistical methods for data analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research results revealed that: 1) the overall teamwork level of the schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. 2) The overall academic affairs administration level of the schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level. 3) The teamwork and academic affairs administration of the

schools under Prachinburi Primary Educational Service Area 2 had a positive relationship at the statistically significant level of .01.

Keywords: Teamwork / Academic Affairs Administration / School Administrator

บทนำ

ในปัจจุบันการบริหารองค์การทุกองค์การมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการทำงานให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในหน่วยงานนั้นเป็นสิ่งที่องค์การต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการทำงานเป็นทีมเพราะการที่องค์การจะทำงานสำเร็จด้วยดีต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรหลายๆ ฝ่าย ทั้งนี้เพราะองค์การคือ กลุ่มของบุคคลที่เกิดจากพื้นฐานแนวคิดและความเชื่อว่ามีเป้าหมายเดียวกัน แต่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์การที่ปรารถนาให้สำเร็จด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม เหตุผลที่ว่าคนคนเดียวขาดกำลังความสามารถ สติปัญญา เวลาและศักยภาพที่จะดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไป ดังนั้น บุคคลจึงมุ่งแสวงหาความร่วมมือร่วมใจ เพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้สัมฤทธิ์ผลหรือแม้แต่ปัจจุบันนี้ เป็นยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคของการแข่งขัน แต่ละองค์การต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพเพื่อให้องค์การของตนดำรงอยู่ได้และพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแนวความคิดใหม่ทางการบริหารจัดการในเรื่องขององค์การแห่งการเรียนรู้ได้เน้นรูปแบบของการบริหารงานที่เน้นการพัฒนาสถานะผู้นำในองค์การควบคู่กับการเรียนรู้ร่วมกันอันก่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

การทำงานเป็นทีม คือ การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ และผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเป็นของสมาชิกทุกคนที่ทำงานไม่ใช่ผลสำเร็จของผู้ใดผู้หนึ่ง (Robbins, 2007 : 258) การทำงานเป็นทีม หมายถึง การกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพของทีมในการทำงานและปรับปรุงความสามารถของทีมงานในการแก้ปัญหาอันเกิดจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม รวมทั้งเสริมสร้างความสามัคคีของสมาชิกในการทำงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสมาชิกในทีมงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานร่วมกัน (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561) ดังนั้น ความสำเร็จของการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าขององค์การ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีการทำงานแบบใหม่ๆ ที่มุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการของสังคมหนึ่งในหลายวิธีที่นำมาสู่ความสำเร็จ การบริหารงานวิชาการ คือ การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบด้วยงานหลายอย่าง เช่น หลักสูตรการจัดแผนการเรียน การจัดครูเข้าสอน การ

พัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูด้านวิชาการรวมถึงการนิเทศการสอน เป็นต้น (Fry, Ketteridge, & Marshall, 2008 : 68) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือนักเรียน ด้วยเหตุนี้คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน (ภูสุตา ภูเงิน, 2560)

จากการศึกษาสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการสอบระดับชาติ O-NET นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ทั้ง 4 วิชา คือ ภาษาไทย 52.70 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 3.20 คะแนนภาษาอังกฤษ 31.64 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 7.60 คะแนน คณิตศาสตร์ 31.62 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 5.88 คะแนน และ วิทยาศาสตร์ 37.15 ค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศอยู่ 2.78 คะแนน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2, 2562)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทำวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ทำให้ผู้บริหารได้ทราบระดับการทำงานเป็นทีม และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 สามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาการทำงานเป็นทีม และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดขึ้นในองค์กร หรือพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จำนวน 118 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย

2. นำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสืออนุญาตถึงผู้อำนวยการโรงเรียนส่งโดยติดต่อขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ไปทางระบบธุรการโรงเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ QR Code ในการสแกนตอบแบบสอบถาม เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามกลับมา จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความร่วมมือกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป็นด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป็นด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหาร สรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.50 อายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.20 มีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 98.30 และประสบการณ์ในการบริหาร 6-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.40

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตัวแปรการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 อยู่ในช่วง .30 - .86 โดยผลรวมของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การทำงานเป็นทีม (X) กับการบริหารงานวิชาการ (Y) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .89 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายด้านระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดอันดับแรก คือ การร่วมมือกันกับการจัดการเรียนการสอน เท่ากับ .86 รองลงมาคือ ใ่วางใจซึ่งกันและกันกับการประเมินผล เท่ากับ .85 ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ มีความร่วมมือกันกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เท่ากับ .30

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีมเป็นอย่างมาก โดยการทำงานส่วนใหญ่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ได้มีการปฏิบัติในลักษณะของการทำงานเป็นทีมอยู่แล้ว ทำให้ครูผู้สอนและบุคลากรปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีการร่วมคิด ร่วมทำ รับผิดชอบร่วมกัน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดการศึกษา การทำงานเป็นทีมถือว่าเป็นหัวใจหลักในการดำเนินงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้บทบาทของแต่ละบุคคล ต้องเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการติดต่อสื่อสาร มีการรับและส่งข้อมูลที่ถูกต้องให้แก่สมาชิกอย่างชัดเจน เพราะในการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นจะต้องร่วมทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ได้ให้การยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีความยอมรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจจึงจะทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ ประกอบกับผู้บริหาร ครู จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง วางแนวทางการทำงาน เตรียมแผนการปฏิบัติงานให้กับครู เพื่อการทำงานจะได้สะดวกและรวดเร็ว และเกิดข้อผิดพลาดน้อยลงส่งผลให้การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษามีมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วิไลวรรณ ศรีมันตะศิริภัทร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ภาพรวมการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ทรงวุฒิ ทาระสา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับอุทุมพร จันทรสิงห์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหากำหนดกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการ

พัฒนาหลักสูตร มีการศึกษาหลักสูตร การจัด การเรียนการสอน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศการสอน และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน งานบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่ถือว่า เป็นหัวใจของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีส่วนในการผลักดันกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีรูปแบบที่สมบูรณ์ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม ทั้งยังช่วยพัฒนาประเทศชาติและสังคมให้เจริญก้าวหน้าอีกด้วย ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครู ให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคน ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ในการสอนงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ อริสราภรณ์ แสงเพชร และ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ มาลัยพร สวัสดิ์ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ให้ความสำคัญเรื่อง การทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการ โดยครูมีความร่วมมือกัน มีปฏิสัมพันธ์ มีการติดต่อสื่อสาร ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการประสานงานกันอย่างดี มีเป้าหมายร่วมกัน และนำความขัดแย้งข้อแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อทำให้ภารกิจหรืองานประสบความสำเร็จตรงตามที่ต้องการ โดยสมาชิกภายในทีมต้องมีความเข้าใจบทบาทของแต่ละบุคคลช่วยเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ และพัฒนาองค์การให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอน ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการในสถานศึกษา ชี้แจงข้อมูลให้ครูที่เกี่ยวข้องทราบถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการดำเนินงาน โดยมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาทางด้านการพัฒนาทางด้านวิชาการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานให้บรรลุเป้าหมายให้สำเร็จซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุวจิ หงส์เวียงจันทร์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชุมอบรมสัมมนาพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมิน มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ พงษ์ผ่องพูล (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านเป้าหมายของทีมงาน ด้านการยอมรับนับถือ และด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ร้อยละ 55.50

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ดังต่อไปนี้

1. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเข้าใจบทบาทของบุคคล จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรศึกษาความสามารถของครูแต่ละคน และแบ่งงานให้ตามความสามารถ และความเหมาะสมของแต่ละบุคคลให้คำแนะนำการทำงานนั้นอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านไว้วางใจซึ่งกันและกัน จากผลวิจัย

พบว่า ผู้บริหารมีการให้อิสระในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรให้ความไว้วางใจผู้ร่วมงานมากขึ้น สร้างความยืดหยุ่นมากขึ้น ให้อิสระในการทำงานให้มากขึ้นแต่ไม่ควรมากจนเกินไปจนเกิดความเสียหายกับงานจะส่งผลให้การทำงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมีเป้าหมายร่วมกัน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความรับผิดชอบในความผิดพลาดจากการทำงานตามเป้าหมายร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรประชุมและกำหนดเป้าหมายร่วมกับครูใช้ชัดเจน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน และควรมีความรับผิดชอบต่องานเมื่อเกิดข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการทำงานจะส่งผลให้การทำงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารรับฟังปัญหาการทำงานของสมาชิกภายในทีมที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรพัฒนาตนเองในด้านการติดต่อสื่อสารกับครูใช้ชัดเจนมากกว่าเดิม รับฟังข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ รับฟังปัญหาของแต่ละคนและนำมาคิดวิเคราะห์วางแผน หาทางออกของปัญหาร่วมกัน

5. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประสานงาน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการประชุมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรปฏิบัติสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับครูและบุคลากรมากยิ่งขึ้น มีการติดต่อประสานงานในแต่ละฝ่าย จัดการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือปัญหา ต้องพัฒนาทักษะทางด้านความรู้ ความเข้าใจ เป็นเรื่องสำคัญที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านใช้ความขัดแย้งให้เกิดประโยชน์ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารพยายามประสานแนวคิดและความเข้าใจในทุก ๆ ด้านของผู้อื่นและของตนเข้าด้วยกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการศึกษาหาสาเหตุและผลของการเกิดความขัดแย้ง และรับหาทางแก้ไขให้ตรงจุด พยายามเป็นผู้รับฟังปัญหาที่ดีเมื่อผู้อื่นมาปรึกษา ควรเป็นที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมีความร่วมมือกัน จากผลการวิจัย

พบว่า สมาชิกภายในทีมช่วยงานกันโดยไม่คำนึงว่าจะอยู่กลุ่มใดทั้งในและนอกสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการใส่ใจถึงการร่วมมือกัน ความสามัคคีภายในทีม ปลุกฝังเรื่องการเสียสละส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ประชุมวางแผนงาน รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกภายในทีมทุกคนทุกฝ่าย เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างรอบด้าน

8. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการกำหนดสัดส่วนการเรียนรู้ วิธีการเรียน เวลาเรียน อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการติดตามผลอย่างเป็นระบบ จัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรมีการกำหนดสัดส่วนเวลาเรียน วิธีการเรียน เวลาเรียน ให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจตรงกันของทุกฝ่ายจะทำให้การบริหารงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

9. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการสนับสนุนให้ครูปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น

10. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรม และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาสื่อให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

11. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการแนะนำ ซึ่งแนะแนวทาง ให้ความช่วยเหลือครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการนิเทศการสอน ติดตามผลการสอนของครู ควรมีการสนับสนุนให้ครูร่วมมือช่วยเหลือกันแก้ปัญหา ผู้บริหารแนะนำแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ประชุม วางแผน การแก้ปัญหาาร่วมกัน

12. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลของการดำเนินงาน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ควรมีการใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน

มาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้กับการให้ข้อมูลด้านความคืบหน้าและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ด้านมีความร่วมมือกันกับการพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จึงควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก
2. เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 ดังนั้น ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่อื่น ๆ เช่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยที่ได้มา

เอกสารอ้างอิง

- ทรงวุฒิ ทาระสา. (2560). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). ทักษะการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภูสุตา ภูเงิน. (2560). แนวทางการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดสถานพลังประชารัฐในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลัยพร สวัสดิ์. (2563). วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีไลวรรณ ศรีมันตะศิริภัทร. (2560). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารและครูที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. (2562). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ปราจีนบุรี**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2.
- สุวจิต หงส์เวียงจันทร์. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุวรรณ พงษ์ผ่องพล. (2558). **การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต2**. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- อริสราภรณ์ แสงเพชร. (2562). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- อุทุมพร จันทร์สิงห์. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2** . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตปริญญา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Fry, H., Ketteridge, S., & Marshall, S. (2008). **A Handbook for teaching and learning in higher education** (3rd ed.). London: Routledge.
- Robbins, S. P., & Coulter, M. K. (2007). **Fundamentals of Management** (9th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson-Prentice Hall.